

ZAKON O MLADIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se mjere i aktivnosti koje preduzima Crna Gora i jedinice lokalne samouprave u cilju unapređivanja društvenog položaja mladih i stvaranja uslova za ostvarivanje potreba mladih u svim oblastima od interesa za mlade.

Mladi

Član 2

Mladi, u smislu ovog zakona, su lica od navršenih 15 do 30 godina života.

Omladinska politika

Član 3

Omladinska politika je skup mjera i aktivnosti koje subjekti omladinske politike preduzimaju za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove.

Omladinsku politiku sprovodi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), organi državne uprave i drugi organi uprave nadležni za pojedine oblasti od značaja za mlade, opština, Glavni grad, Prijestonica (u daljem tekstu: opština) i drugi subjekti koji učestvuju u planiranju, sprovođenju i unapređenju omladinske politike.

Omladinska politika se planira, sprovodi i unapređuje na osnovu stvarnih potreba mladih, empirijskog i praktičnog znanja o položaju mladih, istraživanja i redovnog praćenja i procjene položaja mladih, uz aktivno uključivanje mladih u ovaj proces.

Ostvarivanje omladinske politike

Član 4

Za ostvarivanje omladinske politike donosi se Nacionalna strategija za mlade i opštinska strategija za mlade.

Omladinski rad

Član 5

Omladinski rad predstavlja aktivnosti koje se organizuju sa mladima i za mlade, a zasnivaju se na neformalnom obrazovanju, u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima.

Načela

Član 6

Omladinska politika se zasniva na načelima jednakosti, volonterizma, solidarnosti, dobrovoljnosti, partnerstva, sposobnosti i naučnim saznanjima radi dobrovoljnog učešća mladih u svim oblastima društvenog života, u skladu sa sopstvenim izborom.

Jednakost

Član 7

Mladi su jednaki u ostvarivanju prava, bez obzira na: nacionalnu pripadnost, rasu, pol, jezik, vjeru, društveno porijeklo i imovinsko stanje, članstvo u političkim, sindikalnim i drugim organizacijama, invaliditet, zdravstveno stanje, fizički izgled, seksualnu orijentaciju, rodni identitet i drugo lično svojstvo.

Odgovornost i solidarnost

Član 8

Mladi aktivno doprinose izgradnji i njegovanju društvenih vrijednosti i razvoju društva putem različitih oblika volonterskih aktivnosti, izražavaju međugeneracijsku solidarnost, i rade na stvaranju uslova za jednako učešće u svim aspektima društvenog života mladih sa invaliditetom, pripadnika nacionalnih manjina i drugih lica i društvenih grupa koje mogu biti u riziku od diskriminatornog postupanja.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 9

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OMLADINSKA POLITIKA NA NACIONALNOM NIVOU

Strategija za mlade

Član 10

Nacionalnom strategijom za mlade (u daljem tekstu: Strategija za mlade) utvrđuju se nadležnosti subjekata omladinske politike, dugoročni ciljevi, mjere i aktivnosti, kao i finansijske, administrativne i druge mjere za njihovo ostvarivanje.

Donošenje Strategije za mlade

Član 11

Strategiju za mlade donosi Vlada, na prijedlog organa uprave nadležnog za mlade (u daljem tekstu: Uprava), za period od pet godina.

Uprava donosi godišnji plan ostvarivanja Strategije za mlade i sprovodi istraživanje potreba i položaja mladih najmanje jednom u pet godina.

Savjet za mlade

Član 12

Radi podsticanja i unapređenja razvoja omladinske politike, praćenja i evaluacije njenog sprovođenja, kao i unapređenja položaja mladih, organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete (u daljem tekstu: Ministarstvo) obrazuje Savjet za mlade, kao stručno i savjetodavno tijelo.

Članovi Savjeta za mlade biraju se na period od četiri godine.

Savjet za mlade čine predstavnici Ministarstva, Uprave, opština, centralnog saveza, omladinskih organizacija, organizacija za mlade, drugih oblika organizovanja mladih i stručnjaci za oblast omladinske politike.

Aktom o obrazovanju Savjeta za mlade utvrđuje se bliži sastav, broj članova, finansiranje, način rada i donošenja odluka i druga pitanja od značaja za rad Savjeta za mlade.

Radi razmatranja pitanja iz svoje nadležnosti, Savjet za mlade može obrazovati komisije, ekspertske grupe i druga radna tijela.

Način rada i odlučivanja Savjeta za mlade bliže se uređuju poslovnikom o radu.

Nadležnost Savjeta za mlade

Član 13

Nadležnost Savjeta za mlade je da:

- prati omladinsku politiku u svim oblastima od značaja za mlade, koje su definisane Strategijom za mlade;
- daje preporuke za unapređenje omladinske politike;
- učestvuje u planiranju, sprovođenju i evaluaciji Strategije za mlade;
- daje mišljenja u postupku pripreme propisa iz oblasti kojima se uređuju pitanja od značaja za mlade;
- prati položaj mladih i predlaže mjere za njihovo unapređenje;
- obavlja i druge poslove u skladu sa aktom o obrazovanju.

Saradnja na nacionalnom nivou

Član 14

Uprava obezbjeđuje saradnju nadležnih organa sa nevladinim organizacijama, privrednim društvima, medijima, sindikatom i drugim subjektima radi planiranja, sprovođenja, evaluacije i unapređenja omladinske politike.

Organi nadležni za pojedine oblasti omladinske politike dužni su da sarađuju u sprovođenju omladinske politike i odrede kontakt osobu za mlade.

Kontakt osoba za mlade koordinira aktivnosti u vezi sa omladinskom politikom i ostvaruje saradnju sa Upravom i Savjetom za mlade u planiranju, sprovođenju i evaluaciji Strategije za mlade.

Međunarodna saradnja

Član 15

Uprava podstiče i obezbjeđuje bilateralnu i regionalnu saradnju, saradnju sa međunarodnim institucijama u Crnoj Gori, kao i učešće u radu međunarodnih tijela, u oblasti omladinske politike.

Uprava obezbjeđuje i promoviše korišćenje međunarodnih programa i fondova za mlade.

Omladinska organizacija

Član 16

Mladi slobodno i samostalno osnivaju omladinsku organizaciju.

Omladinska organizacija je nevladina organizacija koju čine mladi i koja se osniva u cilju poboljšanja položaja mladih, ličnog i društvenog razvoja, učešća u društvenim procesima i drugim oblastima od značaja za mlade.

Rad omladinske organizacije je javan.

Javnost rada omladinske organizacije ostvaruje se u skladu sa zakonom i statutom omladinske organizacije.

Organizacija za mlade

Član 17

Radi podrške mladima u organizovanju i društvenom djelovanju može se osnovati organizacija za mlade.

Organizacija za mlade je nevladina organizacija čiji članovi nijesu samo mladi.

Drugi oblici organizovanja mladih

Član 18

Mladi se, u cilju obezbjeđivanja sprovođenja omladinske politike, mogu organizovati i u druge oblike, kao što su: omladinski klub, omladinski centar, savjet mladih, neformalna grupa, info centar, info tačka, učenički i studentski parlament i sl.

Savezi

Član 19

Radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa registrovane omladinske organizacije, organizacije za mlade i drugi oblici organizovanja mladih mogu se udruživati u saveze na lokalnom i državnom nivou.

Status saveza na lokalnom nivou stiče ona organizacija koja ostvaruje interese mladih najmanje dvije godine i ima najmanje dvije trećine registrovanih omladinskih organizacija sa svoje teritorije.

Status saveza na državnom nivou stiče ona organizacija koja ostvaruje interese mladih najmanje dvije godine i ima najmanje dvije trećine registrovanih saveza na lokalnom nivou.

Status centralnog saveza stiče ona organizacija u koju se udruži najmanje dvije trećine saveza na državnom nivou.

Uslove za rad saveza na lokalnom, odnosno državnom nivou, obezbjeđuje nadležni organ opštine, odnosno Uprava.

Bliži sastav, nadležnost, način rada i odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad saveza iz st. 2, 3 i 4 ovog člana uređuje se statutom saveza.

Zaštita naziva

Član 20

Naziv omladinske organizacije, organizacije za mlade, saveza i drugih oblika organizovanja mladih ne može da sadrži naziv državnog organa, organa državne uprave i političke partije.

Primjena drugih propisa

Član 21

Na osnivanje, upis, organizaciju i rad omladinske organizacije, organizacije za mlade, drugih oblika organizovanja mladih, saveza i centralnog saveza primjenjuju se odredbe zakona i drugih propisa kojima se uređuje osnivanje i pravni položaj nevladinih organizacija, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Ograničenje

Član 22

Omladinsku organizaciju, organizaciju za mlade, saveze i druge oblike organizovanja mladih ne mogu osnivati i materijalno i finansijski pomagati političke partije.

Upis u registar

Član 23

Omladinska organizacija, organizacija za mlade, savez, centralni savez, i drugi oblici organizovanja mladih, nakon upisa u Registar nevladinih organizacija, dužni su da dostave Upravi rješenje o upisu, promjeni, odnosno brisanju iz registra radi evidentiranja.

III. OMLADINSKA POLITIKA NA LOKALNOM NIVOU

Opštinska strategija

Član 24

Opštinskom strategijom za mlade (u daljem tekstu: opštinska strategija) utvrđuju se ciljevi, mjere i aktivnosti omladinske politike na opštinskom nivou, radi ostvarivanja interesa mladih.

Strategiju iz stava 1 ovog člana donosi nadležni organ opštine, u skladu sa Strategijom za mlade, za period od četiri godine.

Nadležni organ donosi godišnji plan ostvarivanja opštinske strategije.

Opštinska strategija i godišnji izvještaj o ostvarivanju opštinske strategije dostavlja se Upravi, najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Lokalni savjet za mlade

Član 25

Lokalni savjet za mlade je nezavisno i savjetodavno tijelo koje obrazuje nadležni organ opštine, sa ciljem podsticanja i unapređenja razvoja omladinske politike, praćenja i evaluacije opštinske strategije, jačanja saradnje i unapređenja položaja mladih na lokalnom nivou.

Lokalni savjet za mlade čine predstavnici organa opštine nadležnog za omladinsku politiku, omladinskih organizacija, organizacija za mlade i drugih oblika organizovanja mladih, kao i stručnjaci za oblast omladinske politike.

Aktom o obrazovanju lokalnog savjeta za mlade utvrđuje se bliži sastav, broj članova, finansiranje, način rada i donošenja odluka i druga pitanja od značaja za rad savjeta.

Radi razmatranja pitanja iz svoje nadležnosti lokalni savjet za mlade može obrazovati komisije, ekspertske grupe i druga radna tijela.

Način rada i odlučivanja lokalnog savjeta za mlade bliže se uređuju poslovnikom o radu.

Kancelarija za mlade na lokalnom nivou

Član 26

Radi koordinacije, planiranja i sprovođenja omladinske politike, opštinske strategije, saradnje nadležnih organa opštine sa ostalim subjektima omladinske politike, opština može, u okviru svojih organa ili službi, da organizuje posebnu organizacionu jedinicu za mlade (Kancelarija za mlade).

Aktivnosti iz stava 1 ovog člana realizuju se u skladu sa Strategijom za mlade i opštinskom strategijom.

Informisanost mladih

Član 27

Subjekti omladinske politike obezbjeđuju potpune, tačne, pravovremene, pristupačne i upotrebljive informacije mladima o sprovođenju omladinske politike iz svoje nadležnosti i objavljuju ih na svojim internet stranicama.

IV. FINANSIRANJE

Obezbjedenje sredstava

Član 28

Sredstva za realizaciju Strategije za mlade obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstva za realizaciju opštinske strategije obezbjeđuju se iz budžeta opštine i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Finansiranje programa i projekata

Član 29

Finansiranje programa i projekata kojima se realizuju aktivnosti Strategije za mlade i opštinskih strategija vrši Uprava i nadležni organ opštine.

Finansiranje iz Budžeta Crne Gore

Član 30

Uprava finansira, odnosno sufinansira programe i projekte na osnovu godišnjeg plana ostvarivanja Strategije za mlade, a posebno za:

- 1) promociju, razvoj i unapređivanje omladinske politike na nacionalnom i lokalnom nivou;
- 2) podršku razvoju omladinskog rada, informisanja mladih, neformalnog obrazovanja mladih;
- 3) podršku učešću mladih u donošenju odluka;
- 4) podršku inicijativama, projektima i programima omladinskih organizacija, organizacija za mlade, saveza i centralnog saveza.

Finansiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Uprava, po pravilu, jedanput godišnje.

Prijedlog za finansiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata, registrovanih i evidentiranih omladinskih organizacija, organizacija za mlade, saveza, centralnog saveza i drugih oblika organizovanja mladih priprema Komisija za pregled i ocjenu podnijetih programa i projekata, koju imenuje direktor Uprave.

Direktor Uprave, na prijedlog Komisije iz stava 3 ovog člana, rješenjem utvrđuje koji će se programi, odnosno projekti finansirati.

Rješenje direktora Uprave iz stava 4 ovog člana je konačno.

Način, postupak i kriterijume za dodjelu sredstava omladinskim organizacijama, organizacijama za mlade, savezima, centralnom savezu i drugim oblicima organizovanja mladih, i kontrolu nad realizacijom programa i projekata propisuje Ministarstvo.

Finansiranje iz budžeta opštine

Član 31

Opština iz svog budžeta, donacija, kao i drugih izvora finansira, odnosno sufinansira programe i projekte u oblasti omladinske politike, u skladu sa zakonom, opštinskom strategijom i budžetom opštine.

Način dodjele sredstava iz budžeta opštine za finansiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata propisuje nadležni organ opštine.

Javnost

Član 32

Podaci o odobrenim programima i projektima, koji se finansiraju iz Budžeta Crne Gore, odnosno budžeta opštine, objavljuju se na internet stranici Uprave, odnosno opštine.

Nadzor

Član 33

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Donošenje podzakonskih akata

Član 34

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje strategija

Član 35

Strategija za mlade donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Opštinske strategije donijeće se u roku od šest mjeseci od dana donošenja Strategije za mlade.

Osnivanje savjeta

Član 36

Savjet za mlade obrazovaće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje rada

Član 37

Postojeće omladinske organizacije, organizacije za mlade, savezi i drugi oblici organizovanja mladih dužne su da usklade organizaciju i rad sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

PRILOG 1

FORMULAR: PREDLOG KOMUNIKACIONIH TEZA

Naziv dokumenta	Zakon o mladima
Nosioci komunikacionih aktivnosti	Ministarstvo prosvjete
Ključne poruke	Navedenim zakonom urediće se mjere i aktivnosti koje preuzima Crna Gora i jedinice lokalne samouprave u cilju unapređivanja društvenog položaja mladih i stvaranja uslova za ostvarivanje potreba i interesa mladih u svim oblastima od interesa za mlade. Jedan od ciljeva zakona je i definisanje zakonskih mehanizama za sprovođenje omladinske politike i utvrđenih obaveza za jačanje saradnje između organa na državnom i lokalnom nivou, koji u okviru svojih nadležnosti obavljaju poslove koji se odnose na omladinsku politiku. Omladinska politika treba sa se kreira, sprovodi i unapređuje na osnovu stvarnih potreba mladih, empirijskog i praktičnog znanja o položaju mladih, istraživanja i redovnog praćenja i procjene položaja mladih, uz njihovo aktivno uključivanje u ovaj proces
Efekti	Crna Gora će prvi put dobiti zakon o mladima koji će obezbijediti sprovođenje jedinstvene politike u oblasti mladih, unapređenje društvenog položaja u svim oblastima, uslove za podršku mladima u organizovanju, društvenom djelovanju, kao i učešće u donošenju odluka, razvoju i ostvarivanju ličnih i društvenih potencijala, koristeći međuresorski i međusektorski pristup. Takođe, zakonom se želi ojačati volonterizam mladih, jačanje ljudskih, tehničkih i administrativnih kapaciteta omladinskih organizacija, unapređenje individualnog i socijalnog razvoja

	mladih, kao i održavanje i stvaranje pozitivnih životnih uslova i okruženja za mlade u radi dobrovoljnog učešća mladih u svim oblastima društvenog života. Pozitivan uticaj zakonskih rješenja se ogleda u usaglašenosti međuresorske i medjuresorske saradnje između svih subjekata omladinske politike i drugih relevantnih subjekata, jednakosti u ustvarivanju prava i definisanju aktivnosti koje će unaprijediti omladinsku politiku.
Novine	Zakon će omladinski rad učiniti transparentnijim, prepoznaće ključne aktere omladinske politike, fokusiraće se na saradnju i otvoreni metod koordinacije, i obezbijediti stabilno finansiranje projekata i programa, a sve u cilju unapređenja položaja mladih. Zakonom će se regulisati sledeće oblasti: ✓ Omladinska politika na nacionalnom ✓ Omladinska politika na lokalnom nivou ✓ Finansiranje i Informisanje U smislu ovog zakona, mladi su lica od navršениh 15 do 30 godina života. Za ostvarivanje omladinske politike donosi se Nacionalna strategija za mlade i opštinska strategija za mlade. Omladinsku politiku sprovodi Vlada Crne Gore, organi državne uprave i drugi organi uprave nadležni za pojedinačne oblasti od značaja za mlade, opština, Glavni grad, Prijestonica i drugi koji učestvuju u planiranju, sprovođenju i unapređenju omladinske politike. Za unapređenje i dalji razvoj omladinske politike zakonom su prepoznate omladinske organizacije, organizacije za mlade, savezi i drugi oblici organizovanja mladih.
Rizici	
Ciljne grupe	Ciljne grupe su mladi, omladinske organizacije, organizacije za mlade, savezi i drugi oblici organizovanja mladih, kao i subejtkti omladinskom politike prepoznati ovim zakonom i drugi relevantni akteri.

Relevantnost dokumenta za inostranu javnost	Imajući u vidu da je politika unapređenja života mladih u Crnoj Gori sastavni dio velikog broja strategija i programa Vlade, ovaj zakon je rezultat implementacije ciljeva Strategije za mlade (Nacionalni plan akcije za mlade), Strategije za mlade Evropske unije i implementacije preporuka EU u ovoj oblasti.
Period realizacije	Kontinuirano
Dodatne napomene	-----